

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לכלכלה תשע"ו 2016

שם הקורס בעברית: מיסוי רווחי הון ושוק ההון

שם הקורס באנגלית: Financial Instrument and Capital Tax Gain

מס' קורס: 142-1-3131

שם המרצה: רו"ח אילן עזרא

הוראות כלליות

1. הקורס מיסוי רווחי הון הינו קורס סמסטריאלי בהיקף של שלוש שעות שבועיות.
2. במסגרת הקורס ידרשו התלמידים להתכונן לשיעורים על ידי קריאת החומר הביבליוגרפי המתבקש והכנת תרגילים על בסיס שבועי.
3. ציון סופי של הקורס – 100% בחינת סוף סמסטר. ציון עובר 56.

החומר הנלמד בקורס:

1. רווחי הון.
2. פחת והפחתות.
3. מיסוי ניירות ערך.

חקיקה: סעיפים 88 – 92, 96 – 98, 100, 100א, 17(8) – 21 – 24

הגדרות - סעיף 88 לפקודה

"נכס", "מחיר מקורי", "מכירה", "תמורה", "ריווח הון", "סכום אינפלציוני", "סכום אינפלציוני חייב", "ריווח הון ריאלי", "ריווח הון ריאלי עד המועד הקובע", "יתרת רווח הון ריאלי" ו"הפסד הון".

פסיקה:

א. נכס

• ע"א 182/72 אברך צבי נפ"ש ת"א 3, פ"ד כ"ז(2) 447

- עמ"ה 169/87 שנקר נ פ"ש כפר סבא, מיסים ג/4 (יולי 1989), ה-25
- ע"א 14/85 זיסו גולדשטיין נ פ"ש חיפה, מיסים א/3 (מאי 1987)
- עמ"ה 1044/05, עמ"ה 1045/05 פרנקו ברבון ואח' נ' פקיד שומה גוש דן ואח', מיסים כד/4 (אוגוסט 2010) ה-16
- ו"ע 1380/00 אשד איילון יזום בניה ופיתוח בע"מ ואח' נ' מנהל מיסוי מקרקעין רחובות, מיסים כג/2 (אפריל 2009) ה-46
- עמ"ה 5105/97 חיון נ' פ"ש חיפה, מיסים טז/2 (אפריל 2002), ה-16

ב. מכירה

- עמ"ה 343/67 קליין אנדרש נ פ"ש ת"א 2, פד"א א(15) 263
- עמ"ה 744/66 ארו-ישראל פורנירים נ' פקיד שומה תל אביב, פדי"מ ב' 230
- עמ"ה 21268-06-11 דן ברנובסקי נ' פ"ש גוש-דן

ג. תמורה

- ע"א 10800/06 אמנון סלמן נ' פקיד שומה טבריה, מיסים כה/4 (אוגוסט 2011) ה-3
- עמ"ה 623/04, 636/04 צפריר בכנר ואח' נ' פקיד שומה עכו, מיסים כד/1 (פברואר 2010), ה-11
- עמ"ה 221/00 פריצקר נ' פ"ש, מיסים יז/1 (פברואר 2003), ה-4
- עמ"ה 100/97 אוניון נ' פשמ"ג, מיסים טו/2 (אפריל 2001), ה-5

ד. מחיר מקורי

- ע"א 496/93 פ"ש חיפה נ משה סמו, מיסים י"א/1 (פברואר 1997) ה-5
- עמ"ה 334/86 גימפל לילי נ פ"ש ת"א 4, מיסים ב/1 (ינואר 1988), ה-19
- ע"א 487/79 כימוביל נ פ"ש חיפה, פ"ד ל"ח 598
- ע"א 94/63 פ"ש נ' בן משה, פ"ד יז, 1768.

הוראות הפקודה, החיוב במס רווחי הון והתחולה הגיאוגרפית - סעיף 89 לפקודה

שיעור המס על ריווח הון – סעיף 91 לפקודה

שיעור מס רווח הון בחבר בני אדם לעומת שיעור מס רווח הון ביחיד, אבחנה בין בעל מניות מהותי לבעל מניות שאינו מהותי, שיעור מס רווח הון לגבי נכס שיום רכישתו חל לפני המועד הקובע, שיעור מס רווח הון במכירת מוניטין, דיווח על רווח ההון ותשלום מקדמה, אופציה לפריסת רווח ההון הריאלי, שיעורי מס מופחתים לגבי נכסים שנרכשו עד לשנת 1960.

פסיקה:

א. מוניטין

- ע"א 7493/98, ע"א 7543/98, ע"א 5321/98, ע"א 5936/98, ע"א 7479/98, ע"א 6690/99 שלמה שרון ואחרים נ' פקיד שומה - יחידה ארצית לשומה, מיסים יח/1 (פברואר 2004), ה-1
- ע"א 4374/05 דורון ראובני אחזקות (1993) בע"מ נ' פקיד שומה תל-אביב-יפו 4, מיסים כא/6 ה-11
- עמ"ה 1046/05, עמ"ה 1048/05, עמ"ה 1049/05 לנדאו יובל סוכנות לביטוח חיים (1994) ואח' נ' פקיד שומה תל-אביב-יפו 4, מיסים כד/3 (יוני 2010) ה-22
- עמ"ה 1098/05 ד"ר צור אפרים נ' פקיד שומה כפר סבא, מיסים כב/3 (יוני 2008) ה-15
- עמ"ה 9018/05 נאנס אברהם נ' פקיד שומה ירושלים 3, מיסים כא/4 (אוגוסט 2007) ה-24
- עמ"ה 617/77 באומל נ' פ"ש חיפה, פד"א ט', עמ' 149
- עמ"ה 11/67 קימל יצחק נ' פ"ש תל אביב 4, פד"א א' עמ' 38
- עמ"ה 194/92 תחנת שירות רמת גן בע"מ נ' פ"ש גוש דן, מיסים י/6 (דצמבר 1996) עמ' ה-7
- עמ"ה 7/92 שפירי נ' פ"ש צפת, מיסים ד/3, עמ' ה-137
- עמ"ה 46/97, 94/96 לאון בן אסולי נ' מ"י, מיסים יב/6 (דצמבר 1998) ה-23
- עמ"ה 82/97 עדי סטולוב נ' פ"ש ת"א 4, מיסים יג/1 (פברואר 1999) ה-12
- עמ"ה 214/88 מכבי חיפה נ' פ"ש חיפה, מיסים ד/1 (פברואר 1990) עמ' ה-24
- עמ"ה 83/93 אינווסט אימפקס בע"מ נ' פ"ש ת"א 1, מיסים יב/4 (אוגוסט 1998) ה-17
- עמ"ה 94/95 שלמה הררי נ' פ"ש ת"א 4, מיסים יב/5 (אוקטובר 1998) ה-11
- ע"א 834/96, 353/91 אלי הולצמן נ' פ"ש ת"א 4, מיסים ט/6 (דצמבר 1995) עמ' ה-5
- עמ"ה 1021/98 אהוד קורי נ' פ"ש ת"א 1, מיסים יד/6 (דצמבר 2000) ה-13
- עמ"ה 176/97 טומי סלע נ' פ"ש נצרת, מיסים יד/3 (יוני 2000) ה-11
- עמ"ה 23/95 פז-גז חברה לשיווק נ' פשמ"ג, מיסים טו/4 (אוגוסט 2001) ה-9
- עמ"ה 132/00 חברת ניהול קניונים ד.ח.פ בע"מ נ' פ"ש חיפה, מיסים טז/6 (דצמבר 2002) ה-16
- חוזר מ"ה 16/04, פחת למוניטין ששולם בעד רכישתו, מיסים יח/4 (יוני 2004) ג-62

קיזוז הפסדי הון – סעיף 92 לפקודה

אבחנה בין הפסדי הון להפסדים מעסק ומשלח יד וכללי הקיזוז בהפסדי הון, הפסד הון במכירת נכס מחוץ לישראל, הפסד הון במכירת נייר ערך בשנת המס.

פסיקה:

- ע"א 2895/08 פקיד השומה למפעלים גדולים נ' חברת מודול בטון השקעות בתעשייה בע"מ, מיסים כד/2 (אפריל 2010), ה-10

- עמ"ה 1153/02 גולדהמר בנימין נ' פקיד שומה תל-אביב-יפו 3, מיסים יט/3 (יוני 2005), ה-26
- עמ"ה 6/93 נדיר סגל נ פ"ש ירושלים, מיסים ט/4 (אוגוסט 1995), ה-93
- ע"א 14/85 זיסו גולדשטיין נ פ"ש חיפה, מיסים א/3 (מאי 1987), ה-4

פטורים שונים – סעיף 97 לפקודה

מתנות (למדינה/קרוב/יחיד אחר), תושב ישראל לראשונה, תושב חוזר ותיק ותושב חוזר, פטורים לתושב חוץ.

פסיקה:

- עמ"ה 35/82 יצחק מזרחי נ פ"ש ירושלים, פד"א י"ב 269
- ע"א 271/83 גריבר נ פ"ש חיפה, פד"א י"ג 161

שחלוף נכסים – סעיף 96 לפקודה וסעיף 27 לפקודה

סעיף 27 – הפסד הון שיותר בניכוי בשנה השוטפת בהתאם להוראות חלק ב'.

סעיף 96 – דחיית תשלום המס בגין רווח הון שנוצר בעת חילוף נכסים בעסק.

פסיקה:

- עמ"ה 185/90 המועצה המקומית יהוד נ פ"ש פ"ת, מיסים ז/1 (פברואר 1993), ה-126
- עמ"ה 193/89 צ'רני ישראל נ פ"ש עכו, מיסים ה/3 (יוני 1991), עמ' ה-12
- עמ"ה 8/84 אהרון יוסף נ פ"ש ת"א 2, פד"א י"ד 3
- עמ"ה 130/81 אשכנזי נ פ"ש ת"א 2, פד"א י"ב 229
- עמ"ה 617/77 באומל נ פ"ש חיפה, פד"א ט', עמ' 149
- עמ"ה 313/64 שלוים נ פ"ש גוש דן
- אלי גודארד, האם פר הרבעה משחלף פרה נחלבת לפי סעיף 96 לפקודה?, מיסים ד/4 (אוגוסט 1990), א-24

שינוי ייעוד של נכסי הון – סעיף 100 וסעיף 85 לפקודה

פסיקה:

- ע"א 20/63 בן צבי נ פ"ש בית הדר ת"א יפו 1, פ"ד י"ז 1963
- ע"א 221/65 כהן נ פ"ש ר"ג, פ"ד כ(2) 421

מס יציאה (אדם שחלל להיות תושב ישראל) – סעיף 100 לפקודה